

Szerkesztőség és kiadóhivatal

SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 8Telefonok
Kiadóhivatal 8-58
Szerkesztőség 6-10. 8-63

NAPILÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal

negyedévre 165 dinár
egy hónapra 56 dinárRegisztrált
munkács nap, hétfő és
csütörtök napokon is

XXX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1929. JUNIUS 13.
CSÜTÖRTÖK

153. SZÁM

A Népszövetség Tanácsa csütörtökön tárgyalja
a kisebbségi kérdést

Briand és Stresemann fontos tanácskozást folytattak

Madridból jelentik: A Népszövetségi Tanács szerdai ülésének napirendjén tizenhárom pont szerepelt, legnagyobb részben technikai jellegű kérdések, amelyeket különösebb vita nélkül fogadtak el. Így elfogadták a lengyel tanácsstag jelentését egy genfi népszövetségi rádióállomás felállításáról, amely válságos időkben biztosítaná a Népszövetség számára hírszolgálatának függetlenségét.

A Népszövetségi Tanács kisebbségi ügyvel foglalkozó bizottságának keddi ülése után

Briand és Stresemann külügyminiszterek hosszúságú tanácskozást folytattak.

A tanácskozás tárgya a *Petit Parisien* értesítése szerint a jóvátételi szakértői egyezmény ratifikálása és életbe lépése volt. Egyelőre csak nagy általánosságban beszéltek erről a kérdéssel és a külügyminiszterek egyike sem vállalt kötelezettséget.

A jóvátételi kérdés és a rajnai megszállás kérdésének végleges likvidálására egybehívandó politikai konferencia ügyében az érdekelt államok fogják dönteni.

A Briand és Stresemann között lefolyt tanácskozás során a kisebbségi kérdés is szóba került. A *Petit Parisien* értesítése szerint

Németország fenntartja a kisebbségi kérdéssel szemben előírt elvi álláspontját és ezzel azt a jogát is, hogy az elvi kérdést alkalmas pillanatban újra szóhozjere hozza.

A kisebbségi kérdéssel a Népszövetségi Tanács csütörtöki ülése foglalkozik,

amelyen Stresemann nagyobb beszédet szándékozik mondani és Briand azonnal válaszolni fog a német külügyminiszternek.

A *Times* madridi levelezője igen részletesen foglalkozik Stresemannnak a kisebbségi ügyben tartott keddi beszédével és általában a népszövetségi tanácsbizottság ülésével. A lap megállapítja, hogy nem vitás az összes érdekelt között, hogy a tanulmányi bizottság bizonyos eljárási reformokat javasolt, de a németek messzebbmenő követeléseire való tekintettel az egyes államok képviselői csak csütörtökön nyilatkoznak.

Ezt a reményt a román kormány nevében is kifejezhetem.

Bukaresti jelentés szerint a román lapok szerdai számukban is felháborodva írnak Bethlen magyar miniszterelnök legutóbbi innepi beszédéről. A kormány-parti *Lupta* és az ellenzéki *Viitorul*

követelik, hogy haladéktalanul félbe kell szakítani a bécsi optánstárgyalásokat.

A lapok szerint végzetes hiba volt, hogy Davila követ visszautazott Bécsbe. A bukaresti lapok szerint

Mironescu eredetileg együttes diplomáciai lépést ajánlott, de Benes jobbnak látta, ha a kisantant államok minden egyes követe külön-külön tiltakozik

Bethlen irrodenta beszéde ellen.

A *Lupta* azt írja, hogy a román kormány vissza fogja rendelni Davila követet Bécsből.

Megállapították a kataszteri
tisztja jövedelem hányadosát

A közvetlen adókról szóló törvény értelmében kiküldött bizottság befejezte munkáját

A közvetlen adókról szóló törvény alapján — mint ismeretes — a kormány rendeletet adott ki a kataszteri tisztja jövedelem megállapítására. Ennek a tisztja jövedelemnek alapján vetik ki a földadót. A rendelettel egyidejűleg bizottságot küldtek ki a kataszteri tisztja jövedelem megállapítására és a bizottság már el is készült munkájával, megállapítva a hányadost, amely a Vajdaságban, a Szerémségben és Szlavóniában a következő:

Dárda I.—II. 27, Szremszkimitrovica, Vukovár, Zemun, Runa, Vinkovci 32, Kula I.—II., Szubotica, Szombor, Palánka I.—II., Jasi Tomics I.—II.—III. Nincsicsevo, Bleckva, Vrsac, Pancsevo, Senta, Noviszad, Titel, Kikinda, Novakaniza, Beeskerek, Perlesz 34, Nasic 27, Osizjek, Virovitica 30, Száva Brod és Djakovó 29.

A tisztja jövedelem úgy állapítható meg, hogy a hányadossal megszorozandó a régi hozadék és az eredmény megfelel a kataszteri tisztja jövedelemnek. Eszerint az egyes országrészekben az eredmény a következő:

Horvát Szlavónia és Szerémség: 1.171.200.866 dinár, Vajdaság, Szerémség nélkül: 1.720.081.952 dinár, Szlovénia: 255.987.452 dinár, Dalmácia: 65.740.964 dinár. Természetesen ezt csak ott sikerült megállapítani, ahol kataszterek működnek.

Súlyos fizetési nehézségekkel
küzd egy tekintélyes budapesti bank

A budapesti Földhitelbank immobilá vált és a betétesek megrohanták a pénztintézetet betétjeikért

Budapestről jelenti a Bácsme gyei Napló munkatársa: A bécsi sajtó egy része néhány nap óta nagy cikkeken foglalkozik a budapesti Földhitelbank R.T. fizetési zavarával, amely pénztintézetnek *Paupera* Fennsík országgyűlési képviselő az elnökgazdátja. E cikke szerint a Földhitelbank immobilizálta magát és fizetési kötelezettségeinek teljesítésében fennakadások álltak be. A Földhitelbank egyike a jól fundált budapesti középbankoknak és így érthető, hogy a bécsi lapok cikkei Budapesten nagy feltűnést és főleg az érdekeltek körében meglehetősen izgalmat váltottak ki. A tőzsdén a Földhitelbank részvényeiben erős kínálat indult meg, amelynek hatása alatt a földhitelbank részvényeinek árfolyama két nap alatt 75 pengőről 56 pengőre zuhant, a pénztintézetet pedig megrohanták a betétesek, hogy pénzüket kivessék.

A Bácsme gyei Napló munkatársának megbízható információi szerint a bécsi lapoknak a Földhitelbankról írt cikkei tulzattak és nem mindenben fedik a tényleg állást. Tény az, hogy a banknak mobilizációs nehézségei támadtak. A Földhitelbank főzetelgá ingatlanok vétele és parcellázása és a súlyos gazdasági helyzet következtében a bankot ezen a téren várattal veszteségek érték és a parcellázásokból esedékes összegek sem folytak be a várt mértékben, úgy hogy amikor

Macdonald augusztusban utazik
Washingtonba

Az angol miniszterelnök néhány napi pihenőre Skóciába utazott — Kinevezték az angol kormány államtitkárait

Londonból jelentik: Macdonald miniszterelnök néhány napra Skóciába utazott, hogy kipihenje a választási hadjárat fáradalmait, de csak egész rövid ideig marad távol Londonból, mert

még ezen a héten megérkezik Washingtonból Amerika új londoni nagykövete, Dawes tábornok, aki meghívást hoz Macdonald részére Hoover elnöktől.

A szerda reggeli londoni lapok azt írják, hogy Henderson külügyminiszter valószínűleg pénteken meg fogja beszélni Dawes tábornokkal Macdonald washingtoni utjának tervét és

Macdonald valószínűleg augusztus második hetében fog Washingtonba utazni.

Skóciába való utazása előtt Macdonald kinevezte a kormány államtitkárait és ezek

az államtitkári kinevezések általános megnyugvást keltenek, mert arra vallanak, hogy az új kormány helypolitikai téren mérsékelt irányt fog követni.

A kinevezett 11 államtitkár közül négy a szakszervezeti mozgalmak vezetője, kettő a felsőház tagja és

többé-kevésbé független politikai szempontból, a többiek a *Labour Party*-ban foglalnak helyet.

Régi hagyományok szerint

az új kormány minyárt hivatalbelenése után előterjeszt a felsőház új tagjait kinevezendő peereket és a kintitelenöket.

Ezek között lesz Jowitt miniszter, birodalmi főügyész is, aki a liberális pártból lépett át a munkáspártba és aki lovagi rangot kap a királytól. Ezzel a kintitetéssel akar Macdonald elégtételt szolgálatni Jowittnak azért a sok támadásért, amit a munkáspártba való átlépése miatt volt pártjától el kellett szenvednie.

Mint Washingtonból jelentik, ottani hivatalos körökben kijelentik, hogy

Amerikában őszinte örömmel üdvözlék Macdonald washingtoni látogatását, ami alkalmat fog adni az angol-amerikai viszony és a flottalesterelési kérdés megvitatására.

A Fehér Házban közölték, hogy Dawes tábornok, az új londoni nagykövete fogja megbeszélni Macdonalddal az amerikai látogatás részleteit és biztosítani fogja arról, hogy Amerikában a legszívélyesebb fogadtatást várja.

A kisantant budapesti diplomáciai lépése
nem befolyásolja a bécsi optánstárgyalásokat

Davila román követ nyilatkozata — A bukaresti lapok Bethlen innepi beszéde miatt a magyar-román optánstárgyalások félbeszakítását követelik

Bécsből jelentik: A magyar-román optánstárgyalások román delegációjának vezetője, Davila követ nyilatkozatot tett közzé, amely szerint "helyeshitni akarja a kisantant budapesti tiltakozásával kapcsolatban megjelent különböző budapesti lapkommentárokot."

— A budapesti lapok a szóbeli jegyzék késedelmes megérkezését olyképen értelmezték — mondja a nyilatkozat, — hogy Románia ügyet keres ahhoz, hogy meghússithassa az optánstárgyalást. Hogy ez az állítás nem felel meg a valóságnak és hogy az optánstárgyalás és Magyarország politikai magatartása között semmiféle közvetlen összefüggés nem áll fenn,

azt legjobban az körülmény bizonyítja, hogy Davila

követ visszatért Bukarestből Bécsbe és az optánstárgyalások kedden ismét megindultak. A magyar lapok a kisantant tiltakozás lépésének elhúzódsában manővert látnak, holott

a valóság az, hogy a késedelmet Mironescu román külügyminiszter és Kumanudi jogszláv külügyminiszterhelyettes távolléte okozta.

Mironescu nem volt Bukarestben és Kumanudi szintén távol volt Beogradból, holott szükségesnek látszott, hogy a közös lépésben közös megegyezés jöjjön létre. Az optánstárgyalásokat egyébként gyorsabb tempóban folytatjuk és a magam részéről remélem, hogy

a bécsi tárgyalások kedvező eredménnyel fognak végződni.

KÖZGAZDASÁGI NAPLÓ

A BÁCSMEGYEI NAPLÓ ÁLLANDÓ HETI MELLÉKLETE

Uj orientáció előtt áll a jugoszláv mezőgazdasági élet

Mi hasznosabb: kenyérmagvakat, vagy pedig ipari növényeket termelni?

Beogradból jelentik: Jugoszlávia gazdasági tényezői az elmúlt esztendőben abban azt remélték, hogy a rossz kukoricatermés helyett a kitűnően sikerült buza-terméssel fogják a kivittelt megjavítani. Jugoszláviában a hivatalos becslések szerint az elmúlt esztendőben ötvenezer vagon buza állott a kivittelt rendelkezésre, azonban ezt a mennyiséget sem lehetett kiszállítani, mert a jugoszláv gabonakereskedelem egészen az elmúlt hetekig olyan buzaárakat akart elérni, amelyek magasan felelték a világszerte paritásnak. Az elmúlt napokban a buza ára vagononként kétezer dinárral esett, vagyis a buza ára nyolc százalékkal ment vissza.

A jugoszláv gabonakereskedelemnek rendkívül nagy károkat okozott az a körülmény, hogy a januári hidegek alkalmával igen nagy mennyiségű búzát nem lehetett a külföldre kiszállítani és hogy igen nagy mennyiségű buza állt a befagyott Dunán. A gabonarakarékai telve voltak búzával és a gazdák kénytelenek voltak az idén a termés nagyrésztét az állatokkal felletetni. A hajózás megnyitása után sem javultak meg a viszonyok. Az árak a nyugati államokban nem emelkedtek, viszont a jugoszláv buza-termelők nem adták olcsóbban az árujukat. A kormány azt hitte, hogyha csökkenteni fogja a kivittelt búza szállítási tarifáját, akkor a jugoszláv búzát könnyebb lesz majd a külföldön elhelyezni, azonban a 10-15 százalékos tarifa csökkentések sem értek el semmi eredményt. A jugoszláv buza exportja Brailán és Gyevgelicán keresztül husz százalékkal csökkentették a buza szállítási díjszabását, azonban mindez nem mozdította elő a jugoszláv buza exportját.

Az utóbbi napokban egy romániai és egy néhány bolgár malom eszközölt nagyobb buzavásárlásokat Jugoszláviában, azonban nem sokat juttat a helyzetet, sőt az utóbbi napokban a jugoszláv buza iránt az elmúlt év ugyanezen időszakában jelentkező minimális érdeklődés is megszűnt.

Az utóbbi időben a búzát Jugoszláviában 300-370 dinárral adták el és nagyon sok gabonakereskedő költött ezen az áron üzleteket májusi szállításra. Természetes, hogy mindazok, akik ilyen szállításokba belementek, az ilyen üzletben nagyon sok pénzt veszítettek, mert a drága pénzen vásárolt búzát átlagosan nyolcszázalékos veszteséggel tudták csak tovább adni.

A buza árszökkenésének a talpraesülte ország felékelte, hogy egyes kereskedők a buza árának a magasságát csak a magasságát használják az ár és a zab árak magasságával és ennek megfelelően állapítják meg az árakat. Ezek a kereskedők azt remélték, hogy nem lesz többé, hogy az árpa és a zab ára magasságát legyen a búzával és arra számítottak, hogy a buza ára is emelkedni fog.

A tengeri átlagban tíz százalékkal volt az elmúlt esztendőben drágább a búzaár.

Az idei rosszul sikerült exporthól azt a tanulságot lehet levonni, hogy a kivittelt kompány csak abban az esetben sikerülhet, ha a jugoszláv piac teljes mértékben alkalmazkodik a világszerte paritásához, mert enélkül az egész kivittelt szánt terménymennyiség a gabonarakarékban fog megdusosodni.

Jugoszláv gabonakereskedelmi körökben a világszerte árszökkenés való alkalmazkodás elmozdítása céljából nagyon sokan sürögnek a határőrzőtelek bevezetését és különösen nagy szükség volna arra, hogyha legalább a külkereskedésre engedélyeznék a tiszteket a határőrzőteleket.

Az új termésre vonatkozólag már megindultak az üzletkötések, ha egyelőre gyéren is, de már mégis költöttek augusztusi búzára 230-240 dináros áron üzleteket. Azonban ezek a kötések is nagyon labilisoknak mutatkoznak már csak azért is, mert a Vajdaságban az elmúlt napokban a falvakon 180-190 dináros áron is jöttek létre üzletek.

Az új terméskilátások igen jók nemcsak Jugoszláviában, hanem az egész világon.

Az utóbbi esztendőben a gabonatermelés már nem mutatkozott olyan rentábilisnak, mint az elmúlt esztendőben és az amerikai terméseredmények sem voltak mindig a legjobbak. Jugoszláviában a talaj primitív megmunkálása miatt sem lehetett gazdaságos gabonatermelésről szó.

Ezért nagyon komolyan fontolóra kell venni azokat a tanácsokat, amelyek arra ösztönözik a jugoszláv gazdákat, hogy minél előbb térjenek át a másfajta mezőgazdasági termények.

Illetőleg az ipari növények termesztésére, amelyek sokkal több hasznot hozhatnak a termelőknél.

Jugoszláviában nagyon gazdaságosan lehetne kendert és lent nagyobb mennyiségben termelni, igen nagy sikerrel lehetne különféle olajmagvak termesztéséről gondoskodni, azonkívül a dohánytermelés megjavítása érdekében is többet lehetne tenni.

Az ország déli részeiben igen nagy sikerrel lehetne pamutot és rizst termelni nagyobb mennyiségben. A szomszédos Olaszországban a rizs és a pamuttermelés terén igen szép sikereket értek el a gazdák. A tengerparton pedig nagyobb erővel kellene hozzájárulni a narancs, citrom, gesztenye, füge és az olaj termesztéséhez.

A legközelebbi időben meg fog alakulni a jugoszláv külkereskedelmi intézet, amely majd igen nagy befolyással lesz a gazdasztyál felvilágosítására és bizonyára hamarosan sokkal nagyobb mértékben tér majd rá az ország az ipari növények termesztésére.

Az új adótörvény végrehajtási utasítása

Fordította: Szabó Mihály, Sztaribecsej

Utasítás a 86-ik szakaszhoz

(Folytatás)

(Lásd a 127. szakasz b. pontjában az adókvitációs szülő rendelkezéseket).

A 86. szakasz háromféle vállalati adót állapít meg: a) alapadót, b) kiegészítő adót és c) minimális adót.

Az alapadó a 81-84. szakaszok alapján kiszámított adókvitációs alapról fizetendő és pedig:

1. a 84. szakaszban felsorolt szövetkezetek, valamint a regulatív és városi takarékpénztárak által 10 százalék;

2. az ipari és bányavállalatok, továbbá a 84. szakaszban nem említett szövetkezetek által 11 százalék;

3. minden egyéb vállalat által 12 százalék.

Olyan esetekben, mikor ugyanezen adófizetésnél több adókvitációs fokozatnak használata lehetséges áll elő, a legmagasabb fokozatot kell használni. Ha pl. egy ipari, vagy bányavállalatnak külön, a saját termelési eladására főtartott elárúsító üzlete van, vagy egy pénzintézetnek esztergályozó hajóépítési műhelye, akkor az alapadó a legmagasabb, vagyis 12 százalékos adókulcs szerint fizetendő.

A kiegészítő adónak az alapját ugyanezen az adókvitációs alap képezi, ami az alapadót. A kiegészítő adókulcs alkalmazása céljából azonban meg kell állapítani a vállalat rentabilitását. A rentabilitást az adókvitációs alap és a befektetett tőke egymáshoz való viszonyából állapítjuk meg.

A vállalati befektetett tőke alatt értjük: a könyvek szerint az üzleti év első napjáig befizetett alaptőkét, az általános tartalékalapokat, a mérlegben kimutatott igazi tartalékalapokat, amelyekkel a vállalat szabadon rendelkezik, valamint a múlt évről áthozott nyereséget és az alaptőke emelést, amennyiben az üzleti év első felében lettek befizetve.

1. Az első elemmentum, amiből a befektetett tőke áll, az alaptőke. Részvénytársaságoknál és a részvényekre alakult betéti társaságoknál alaptőkéül a befizetett részvénytőke tekintendő, szövetkezeteknél a részvénytársaságok által befizetett részvények, a korlátozott felelősségű vállalatoknál, valamint a bányatársulatoknál az eredeti befizetéseket és a »kukusz« értéket, ellenben a két utóbbi esetben a ráfizetésekkel együtt. »Kukusz« alatt a bányatársulat tagjainak a bányavagyongonban lévő része értendő. Ezek névre szólnak és a bányahatóság adja ki azokat.

Ha az alaptőke az év folyamán emelkedik (részvénytársaságoknál és a részvényekre alakult betéti társaságoknál új részvények kibocsátása vagy a már meglévők értékének emelése folytán, szövetkezeteknél újabb résztársak osztályrészének bejegyzése; korlátozott felelősségű társaságoknál és bányavállalatoknál a tagok által megtérített ráfizetések folytán) és mind ezek az üzleti év első felében be lettek fizetve, az alaptőke összegéhez adataikat és mint ilyenek a befizetett tőkének egy részét képezik.

Az alaptőke emelésére a részvénytársaságoknál és a részvényekre alakult betéti társaságoknál nincs fontossággal, hogy a befizetés mily módon történik, vaj-

jon új tagok befizetésével, régiek ráfizetésével, vagy a vállalatoknak a tartalékaiból.

Külföldi társaságoknál alaptőkéül az illető társaságok által a regisztráló és protokolláló hatóságnál bejelentett összeg tekintendő. Amennyiben ilyen bejelentés nem volna és különben sem lehetséges az alaptőke nagyságát megállapítani, akkor az a következő bekezdés szerint állapított meg.

Azoknál a vállalatoknál, melyeknek nincs befektetett tőkékük, mint:

1. az állami vagy önkormányzati testületi vállalatok, a kölcsönöség elvén alapuló biztosító társaságok, olyan külföldi vállalatok, melyek az ország területén lévő üzletbe fektetett tőkét nem tüntették ki, vagy amelyeknek csupán ingatlanuk van az ország területén, a rentabilitás 10 százalékban lesz véve, vagyis kiegészítő adó fejében a tisztanyereség 4 százalékát kell fizetni.

2. A második elemmentum, amiből a befektetett tőke áll: az általános tartalékalapok és minden egyéb, a mérlegben feltüntetett igazi tartalékok, melyekkel a vállalat szabadon rendelkezik. Ilyen tartalékoknak és az ezekben mutatkozó esetleges fölöslegnek a 82. szakasz 9. pontja szerint történő dotálásokról tekintendő, illetve, amelyeket a 83. szakasz 7., 8. és 9. pontja szerint már a tartalékolás előtt megadóztattak.

Ezenkívül a nyilvános számadásra kötelezett vállalatoknál a befektetett tőkének alkotó részét képezik azok az értékek is, amelyeket az 1926. évi augusztus 7-iki valorizációs törvény szerint állapítottak meg.

3. A befektetett tőkének harmadik elemmentuma a múlt évről áthozott nyereség, mert az, mint a részvényesek közötti szétosztásra nem kerülő nyereség-rész, a további jövedelem megszerzéséhez hozzájárul.

A minimális adó vagy ideiglenes — az újonnan alakult vállalatoknál — vagy pedig végleges. Végleges minimális adót azok a vállalatok fizetnek, melyeknek nincs adóköteles nyereségük. De az esetben is, amikor van ugyan adóköteles nyereség, ellenben az alap és kiegészítő adóval együtt kevesebb a befektetett tőke 1,2 százaléknál, a minimális adónak megfelelő összeg vetendő ki.

Az alapadó és a kiegészítő adó kiszámításánál 100 dinárnál kisebb összegek nem lesznek figyelembe véve.

A kiegészítő adó magasabb fokozatának alkalmazása esetén az adó nem lehet nagyobb a legközelebbi alacsonyabb fokozat szerint számított adónál, hozzáadva ehhez azt az összeget, amely miatt a magasabb fokozatot kell alkalmazni. Például egy pénzintézet 80.500 dináros nyeresége után, feltéve, hogy a rentabilitás a befektetett tőkének 8 százalékát meghaladja, a kiegészítő adó kitesz 3.220 dinárt. Mivel azonban az előbbi szabály szerint az adó nem lehet nagyobb, mint amennyi a közvetlen alacsonyabb fokozat szerint jelen esetben 3 százalék jár, vagyis 2415 dinár, hozzáadva ehhez 500 dinárt, ami miatt 4 százalékot kell alkalmazni, s így az adó ténylegesen kitesz 2415+500=2915 dinárt 3220 dinár helyett.

Stara-Moravica

A PETKUS-t nagy érdeklődéssel fogadták és nagyon sokan tisztították.

A gép a megadott teljesítményt túlhaladja, cca 40 százalékkal lehet többet ráengedni, mint az előírt teljesítmény. A tisztítási eredmény kielégítő, a gép kezelése semminemű nehézséget nem okozott.

Szakács M. és Ts. i.
hengermalom
Stara-Moravica

Žednik

A gép népszerűsítésére reklámul a jó tisztítást használtuk. - A berendezést a községben megelégedéssel fogadták és igen szép mértékben vették igénybe. A gép a megadott teljesítményt túlhaladja, a tisztogatási eredmény jó, a kezelése pedig nem okozott nehézséget.

Tisztelettel
Pressburger i Huber
Žednik



Sorsdöntő

a gondosság a vetőmagtisztító- és osztályozó-gép helyes megválasztásánál!

Érdeklődőknek költ. égvéléssel szolgál és úzenben meg'ekinthe'ő a vezérkép íseletnél:

Željeznička ul. 105/107 **Bárdos és Brachfeld, Novisad** Željeznička ul. 105/107

VÁNDOR A NAGY UTON

VIDOR IMRE REGÉNYE

67

— Kár, bűn, hogy nem ír! — emyit mondott és kérte, hogy a lapokat hagyja nála.

Klári ezentúl gyakran mutatott Sándornak verseket. Mielőtt elküldte a szerkesztőségnek, megmutatta. És ha Sándor valahol változást ajánlott, készségesen megfogadta tanácsát. Feltétlenül bízott az ítéletében. Klári irodalmi működése kezdett a városban feltűnést kelteni. A társaság »a mi kis poétánk«-nak nevezte. Sokat nevettek ezen Sándorral. A kis versek csinosak voltak. Affektáltság nélkül írt apró hangulatok. Finomak, elhalóan gyengédek, bájosak.

Anhaltné egyszer azt mondta Sándornak:

— Rozsos, kezdek magára féltékeny lenni. Eddig mindenben én voltam a kislányom orákulum. Amit mondtam, szentség volt. Most azt feleli a kis szemtelen nekem: majd megkérdem Rozsost.

Sándor nagyon meg volt hatva. Nem mutatta. Tréfásan felelt.

— Ez lázadás nagyságos asszonyom az anyai tekintély ellen. De én — tudja — forradalmár vagyok és így rekonérzésom a lázadóké.

A vak ember témája most is izgatta. De a történet elképzelésben most átalakult. Most úgy volt, hogy a vak ember megnősült és tíz évi házasság után történik az operáció. Feleségét meglátja és az elképzelt szép fiatal lány helyett hervadt, idegen asszonyt talál maga mellett. Így a nagy világszemlélet helyett házassági drámává kezdett a téma összezsugorodni. De most Sándornak így tetszett jobban.

Volt-e összefüggés a téma változása és saját érzései között? Sándor mostanában nem gondolkodott ilyeneken. Annyit érzett, hogy belesodródott valami áradatba. Hová visz, mi lesz,

ezzel nem törődött. Fatalisztikus renyhességgel fektült bele az árba és vitette magát. Olyan elringatóan jóleső érzés volt.

Tavaszdodott. Klári szenvedélyes gyalogló volt. Anyjának azonban ártott a sok járás. Apja meg nem ért rá. Sándor is szeretett sétálni. Margit ellenben nem. Azt mondta, a nagy sétától fogy. És különben is, ha az ember sétálni megy, azért megy, hogy lásson is valamit. Kirakatokat, publikumot, ruhákat. Ő tehát a korzóra megy inkább a barátnőivel.

Sándor szóhahozta Anhaltéknál az első szép napon, hogy jó lenne valami nagyobb sétát tenni. Klári tapsolt örömeiben.

— Nagyon hálás lennék — mondta Anhaltné — ha a kislányomat magával vinné.

Igy mentek el együtt. Mikor kértek a mezőre — friss fű zsendült lábuk alatt, de a messzi nagy erdő fái még leveletlenül meredtek ki csupasz ágaikkal — Klári arca ragyogott az örömtől. Most határozottan szép volt. Mentek egymás mellett egyformán ütemes lépéssel, mintha járásuk régen összeszokott volna.

— Mennyire nem ismerik magát Klárিকা! — mondta Sándor.

— Engem?

— Magát. Még a mamája sem. Magáról mondják, hogy hideg természetű!

— Az vagyok.

— Nem az. Dehogyan az.

— Maga jobban ismer?

— Jobban. Maga nagyon is melegszerű. És végődik, nagyon, mondhatatlanul, hogy szeressék, hogy szeressen. Olyan gazdagnak érzi, tudja a szívét, hogy ezerszeresen fizetne minden melegséréért, őszinte érzésért. De félnék, óvatos, bizalmatlan. Félt, hogy hiába fecsérelheti el a gazdagságát. Ezért tartja zár alatt, hét pecséttel, hét lakattal lezárva kincseit.

A lány nem válaszolt. A földre nézett. Ar-

cán, szemében megdöbbenés, meghiúsultság. Aztán felemelte szemét és egyenesen, nyíltan Sándor szemébe nézett. Sándoron remegés futott végig. Olyan drágának érezte maga mellett ezt a fiatal lányt. Szerette volna a karjába venni, meghiúsult, lágyan simogatni és halkán, gyengéden a szemén megcsókolni. Ez nem szerelem! Nem, nem az! Más. Szébb. Igazabb. Jobb. Nagyobb.

Most Klári megszólalt csöndes hangon.

— Beszéljen a regényéről!

És Sándor — felrázván a lelkét alélt hangulatából — beszélt. Csak úgy áradt most belőle a szó.

— Nyár volt. Lombos virágos, hijs és homályos erdőben, hová olyan rejtelmesen lopózott a napsugár, hogy az árnyékok valahogy el ne riassza, sétáltak a fiu és a lány. A fiu huszonegy éves volt, a leány husz. Fiatalos beszédek között remegve, bátortalanul csókolta egymást a kezük. Szerelmesek voltak és a jövőt tervezték. Bátran, bizakodva, mint a szerelmesek. Mint két gyermek. Aztán jött a bucsu. Hogy »Szeretlek! Eljövök érted! Megvársz? Örökre!« És a lány várt. De a fiu nem jött. Orvul, hirtelen, ahogy a veszett kutya megmarja az embert, betegség jött rá. Megvakult.

— És a lány? — szölt közbe Klári.

— Várt. Sokáig. És sirt sokat. Utána, miatta, érte. Azt hitte, hogy a fiu elfelejtette. Hogy szöbet talált. Hogy hűtlen lett.

— Hát nem hallotta? — kérdezte Klári, mintha igaz történetről lett volna szó.

— Nem — felelte mosolyogva Sándor. — Ezt úgy csináljuk, hogy akkor halt meg az apja. Kis hugával árván egyedül maradt és egyik nagynénje vette magához valahova valami eldugott faluba. Oda nem jött hír. Így jó?

— Jó. Folytassa!

(Foly. köv.)

KIVÁLASZTOTA MÁR ÖN AZ
AUTÓJÁT?

FOGADJA MEG TANÁCSUNKAT és vegyen
„RENAULT“-t

a 3 tulajdonsággal:

Szoliditás! Gazdaságosság! Szépség!

Vezetékvisező:

KRAUSZ EDE, NOVISAD

Képviselet:

Besgrad, Aleksandrova 8 Zagreb, Nikolićeva br. 9



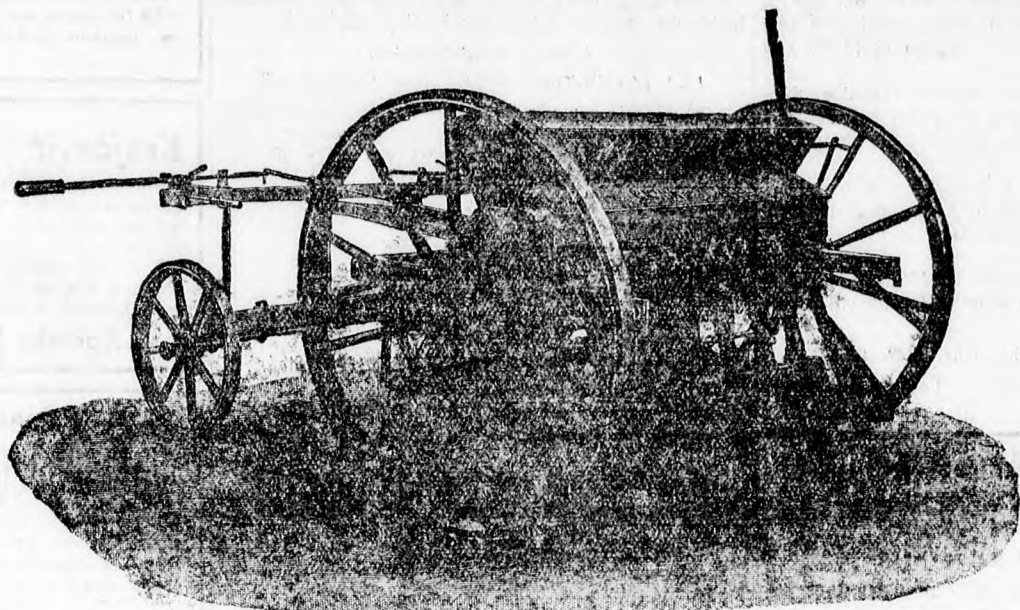
AUŠ I DRUGOVI K. D.

HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH

**Oszijek
Zágreb**

**Noviszád
Veliki-Beeskerek
Szombor**

**Beograd
Szkoplje**



**Kanalas és tolókerekes vetőgépek minden nagyságban
Mútrágyaszóróval kombinált vetőgépek. Mútrágyaszórók**



**Legjobb Legkellemesebb Legbiztosabb
BÉL- és GYOMORTISZTÍTÓ
GYERMEKEKNEK és FELNŐTTEKNEK a**



por,
mert minden FAJDALOM nélkül tisztít, kellemes az íze és egyben erősíti és fertőtleníti a GYOMROT és a BELEKET és elejét veszi ezzel sok komoly MEGBETEGEDÉSNEK

Ha minden étkezés után rendszeresen bevesz egy kékhegyi MAGNA-port, rendben lesz az EMÉSZTÉSE és megszűnik a kemény SZÉKLETE



Megszünteti
a gyomorsavtúltengést, a kellemetlen szájszagot,
a hányingert, a felbőffögést, a gyomorégést

Gyógyítja

a BÉL-hurutot, a GYOMOR-hurutot, az EPE-bajokat, a GYOMOR-görcsöket, az ARANYERET és a BÉL-fekélyt

Minden gyógyszerárban kapható pontos használati utasítással együtt 4 dinárért, vagy rendelje meg a Laboratorij „ALGA” Sušak címtől és mellékeljen leveléhez 5 csomagra 20 dinárt készpénzben vagy bélyegeken. — Magyar- és németnyelvű használati utasítás

A tudomány

Antiszeptikus fog-

Be terelni mi vizt a ok i a zolta hogy z a viz megel mi da soro ez k, lehet lenne esz a or ez poro dá di, m ar a s d t e ne, a oukat a sz j t s a parókat ne tiszt i a rag vt orozó es t r e z t ö ö d i e k t ö, a loza at li z t m tarlja és m gózi azok z p fe r e s é g ö

Kittin's védekező szer a fogfájás és a z a b i g e g k meg akadályozására, — egyedülálló szer bármely ragályos betegségnek, az angína, reuma, szivizomzat megbetegedése, spanyolnátha, influenza, nátha, stb. ba



uj sikere!

száj- és garatviz!

el lu nak a sa j t r e b e s e z z e l a s z e r v e z e t e b e v a l ó b e h a t o l á s a e l e n.

Garatmegbet gedések nöl kitünö hatá-su öbfi ó-szer.

Kö önösen nélkü öz h e t e l e r a z i n y - é s a z a l l k a p o c s m e g b e t e g e d é s e i n é l é s a z o l y a n c e t e g s é g e k t a r t a m a a l a t t, a m e l v e k n é l a b e l e g b i s z m u l o s g y ó g y s z e r t h a s z n á l.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában

Ara tvegenkint 24 dinár.

5752

LIFKA-MOZI

Csütörtöktől vasárnapig
Suboticán először!

COLOMBINA

Egy ideális szerelem csodás története
Előadják:

**Norma Talmagde
Gilbert Roland**

a „Kaméliás hölgy“ feledhetetlen főszereplői. — Ezenkívül minden előadásán személyesen fellépnek a beogradi

ZORO és HURU

táncos és tréfás párjelenetekben
Autogrammot csak a moziban adnak
Előadások kezdete 6 és 9, vasárnap 4, 6 és 9 órakor
Kedvező időben a kertben

APRO HIRDETÉSEK

Észak- és Délamerika országos államainak jegyzéke minden odautazásra vonatkozó utbaigazítással most tíz dinárért kapható. Küldhető posta- vagy okmánybélvegyben. Nemzetközi Iroda. Aleksandrova ulica 9, Subotica. 4348

Két irodahelyiség és egy csinosan butorozott szoba augusztus elsejére kiadó. Prix, Sokolska ulica 1.

Beltéren csinosan butorozott uccai szoba magános urnak kiadó. Cim a kiadóban. 6424

VÁROSI MOZI

Szerda-csütörtök
Kettős műsor! Kettős műsor!
Félselyem
Berlini komédia. Főszereplők:
Mary Parker, Mary Kid és Hans Albers
A világ szeme
Egy kinorporter kalandjai szárazon, vízen és a levegőben
Főszereplők:
Nick Stuart és Sally Phipps

Ajándék óra

Ismételten figyelmeztetjük a t. fogyasztó közönséget, hogy minden

IDOL CIPÓKRÉM

dobozban van egy betű. Ha a betűkből az

IDOLKRÉM

szót összeállítja, vagy **120 darab vegyes betűt beküld**, kapezért jutalmul **egy szép órát**



Prva Jugoslavenska Kemična Fabrika d. d.
Novisad

6307

Amerikai kenőolajok

Csőplégép-, cilind- és motorolajok, világos francia gyanta, tovtotta, csapágyzsír
versenyen kívüli áron
KLEIN GÉZA és FIAI-nál
SUBOTICA 5533

Családi ház eladó

Cim a kiadóban

Uj üzlet megnyitás! Vállalunk vízvezeték, villany- és bádigos munkákat. A szűdtemplommal szemben, Horváth Testvérek, szerelők. 6202

Egyszobás uccai lakás a hozzávaló helyiségekkel június 15-ikére kiadó. Érdeklődni II. kör, Strossmayerova ulica 22. Mignon cukrászda. 6441

Wolfner gépszijjal munkát, időt és pénzt takarít meg. Szubotica egredarusító Barzel vasúzet. 6117

Üzlethelyiség, valamint horbályüzlet a vasutigaigazgatóság szemben kiadó. Érdeklődni dr. Miladinović ügyvéd irodájában. 6397

Fension Butiner Sv. Lovreic, Maribor mellett. SHS a Bachern-hegységben, gyönyörű fenyőerdők közepén, kiváló fekvés. Panzióár személyenként és naponként 56 dinár (szoba négyeszi étkezés, villanyvilágítás, uszodahasználat). Júniusban üdülőknek alkalmas, 10%-os ármérséklés. Prospektus ingyen. 6080

Ujoncok! Szakavatott egyének pontos felvilágosításokat adnak katonai természetű, különösen sorozási, szolgálati idő meghatározására és jogos esetekben a szolgálatok megrövidítésére vonatkozó ügyekben. Nemzetközi Iroda, Szubotica, Aleksandrova 9. 4348

Grkvenicán butorozott szobák új butorokkal, villanyvilágítással, vízvezetékkel olcsón kiadó. Gyönyörű kilátás a tengerre. Krekus, Vinodolska ul. 75. 5937

Apróhirdetések Szubotican az Aleksandrova ulicán a Pressburger-féle üzletben, a Manojlovičeva ulicán a Rádió-Reklám irodájában, Universitas könyvkereskedés Aleksandrova ulica, Földes Samu ruhaüzletében, Gyümölcsiac, Noviszadon, Szomborban, Szentán, Veliki Bečkerekén ottani fiókiadóhivatalainkban is eredeti áron feladhatók.

Eredeti japán gomba, ismert ázsiai háziszer érelmeszesedés, kortünetek, bálványosság, álmatlanság ellen. Postai szétküldés: Blum gyógyszerár, Szubotica, főpostával szemben. 6190

Ha Allatait, szárnyasait vérszél és betegségekkel meg akarja óvni, adjon nekik 2-szer hetenként Nutrint. Kapható szaküzletekben. Postai szétküldés: Blum gyógyszerár, Szubotica, főpostával szemben. 6190

Szépség hatalom, a szépség sikor! Szeplo és májfolt ellen használjon Kovács-féle nagyenyedi arckenőcsőt és borax-szappant. Kapható mindenütt. Főlerakat: Hercl drogeria, Szubotica. 3101

Ház a szegedi szőlőkben, Budanovičeva ul. 34. eladó és azonnal átvehető. Érdeklődni ugyanott. 6299

Hálószoba, ebédlő, szekrények, tükrök, konyhafel-szerelés olcsón eladók. Özv. Dr. Banyainé, Aleksandrova ul. 15. 6404

KOLONFÉLE

Háztulajdonosok figyelmét felhívom, ha kiadó lakásuk van, jelentsék be díjtalanul kiadom oly lakóknak, amilyent kíván. Grünwald úgynökség.

Kiadó lakások a város minden részében 1-2-3-4-5 szobás, azonnalra vagy augusztus 1-re kiadók. Grünwald úgynökség.

Kiadó orvosi rendelőnek, irodának igen alkalmas két uccai szoba előszobával Jelašičeva ulica 5. alatt június 1-re. Felvilágosítással szolgál Hercl drogeria. 3101

Irodahelyiség, 5 szobás és 2 szobás lakás mellékkeliségekkel augusztus 1-re kiadó. Cim: Cara Dušana ul. 3. és Vojnovičeva ul. 6. Ugyanott rólós kirakat eladó. 6469

»Lukutate« kiváló fiatalító szer, megint kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Postai szétküldés Blum gyógyszerár a főpostával szemben. Leirást Din. 2.— ellenében küldünk. 6190

Martonoson a főuccán a Tisza mellett 40 vagonos garbonaraktár egy vagy több évre azonnalra haszonbérbe kiadó. Érdeklődni: Eremic Lukács, Martonos. 6370

Csinosan butorozott szoba kiadó. Medák, Jelašičeva ul. 5. 6465

A GAZDAKÖZÖNSÉG szives tudomására adom, hogy hozattam az Első Magyar Gépgyárból vasrámás és kerékre felszerelt »Superior« magtisztogatógépet csávázóval ellátva, melyet tanyákra is lehet használni. A gép a garbonapicaon megtekinthető és kipróbálható. Gálffy Dezső malomtulajdonos, Subotica. 6459

Kétszobás lakás előszobával, mellékkeliségekkel azonnal kiadó. Bővebbet Lichtig szabónál, Pašičeva ul. 9. 6467

Azonnali átvételre keresek hérbé szállást 3-10 hold földdel, lehetőleg füves legyen. Cim a kiadóban. 6191

Különbejárati uccai butorozott szoba előszobával kiadó. Petrogardska ul. 30. 6340

Pénzkölcsönt

folyósít ingatlanokra, váltókra ékszerekre, értékpapírokra és egyéb dologi biztosítékokra Kemény bank-üzlet, Manojlovičeva 3.

Nyolc napos olcsóság ma csütörtökön kezdődik!

Nem nagy fáradságába kerül és meggyőződhet, hogy nem hangzatos reklámról, hanem az Ön részére komoly pénzmegtakarításról van szó!

Áraim csak készpénzvásárlásnál érvényesek!

- Selyem mousselin és crepe de chine 54.— din.
- Crepe de chine minden színben . 70.— „
- Georgette minden színben . . . 86.— „
- Foulard különleges minták 52—60.— „
- Bembergselyem 26.— „
- Filcszönyeg 140 cm széles . . 120.— „

Számtalan cikk, amit nem sorolhatok fel. — Az első két napon több mint 300 jóméretű maradék, férfitöltönyök-re és női ruhákra alkalmasak. Azonkívül az összes árukból 10% engedmény, kivéve a reklámárukat.

Pero Vujković